

KORTRIJK- "GOED TE BOUVEKERKE"

Rapportage archeologische
prospectie
24/01 - 28/01/2011

Liesbeth MESSIAEN & An
VERBRUGGEN

Project:

Kortrijk- "Goed te Bouvekerke", archeologische prospectie

Opdrachtgever:

Stadsontwikkelingsbedrijf Kortrijk
Grote Markt
8500 Kortrijk

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Liesbeth Messiaen, An Verbruggen, Carolien Van Hecke

2011/Rapport 15

C 2011 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

ISSN 2033-8678

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Technische fiche	4
1. Inleiding	5
2. Aanleiding en doel van het onderzoek	5
3. Geografische en bodemkundige situering	5
4. Historische en archeologische voorkennis	6
5. Tijds kader	7
6. Methodologie	7
7. Resultaten	8
7.1 Bodemkundig	8
7.2 Archeologisch	9
8. Conclusies en aanbevelingen	22
BIJLAGE 1: GRONDPLAN MET ALLE SPOREN EN SPOORNUMMERS	
BIJLAGE 2: GRONDPLAN MET ALLE SPOREN EN DATERINGEN	
BIJLAGE 4: GRONDPLAN MET ALLE SLEUVEN EN HOOGTEMETINGEN (IN TAW)	
BIJLAGE 5: INVENTARIS SLEUVEN	
BIJLAGE 6: INVENTARIS SPOREN	
BIJLAGE 7: INVENTARIS VONDSTEN	

Voorwoord

Tussen 24 en 28 januari 2011 vond een preventief archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven plaats op een 3,2ha groot terrein te Kortrijk, waarop het Stadsontwikkelingsbedrijf Kortrijk (SOK) een woonverkaveling plant aan te leggen. Dit rapport vormt de schriftelijke neerslag van het verloop en de resultaten van het proefsleuvenonderzoek.

Hierbij willen de auteurs de opdrachtgever SOK bedanken, meer specifiek architect Pascale Denys en directrice Trui Tijdgat. Studiebureau Arcadis en meer bepaald Noel Ghekiere danken we voor het aanleveren van de plannen. Ook Sam De Decker en Jessica Vandeveldde van het Agentschap Ruimte en Erfgoed (provincie West-Vlaanderen) willen we danken voor de administratieve begeleiding. Verder verdient landmeter Jan François een woord van dank voor het meetwerk dat werd verricht. De firma Demaecker & Vanhaecke bvba uit Meetkerke stond in voor de graafwerken. Ook danken we Koen De Groote (VIOE), Wim De Clercq en Davy Herremans (beiden Universiteit Gent) en Johan Hoorne (GATE) voor hun expertise en tenslotte Philippe Despriet voor het aanbrengen van historische gegevens in verband met de site.

Technische Fiche

Site: Kortrijk "Goed te Bouvekerke"

Ligging: Kortrijk

Provincie West-Vlaanderen

Lambert72-coördinaten: X:74255.97 Y:166286.53

Kadaster: Afdeling 4, sectie C, percelen 769A, 768A en 767C

Onderzoek: proefsleuvenonderzoek

Opdrachtgever: SOK

Uitvoerder: Ghent Archaeological Team bvba

Vergunning: 2011/005

Vergunninghouder: Liesbeth Messiaen

Vergunning metaaldetectie : 2001/005 (2)

Vergunninghouder : Pieter Laloo

Projectarcheologen: Liesbeth Messiaen, An Verbruggen & Carolien Van Hecke

Bewaarplaats archief: GATE, Dorpsstraat 73, 8450 Bredene

Grootte projectgebied: 3,2ha

Grootte onderzoeksgebied: 3,2ha

Termijn: 24 tot 28 Januari 2011

Resultaten: Bewoningssporen middeleeuwen: vroege tot volle middeleeuwen. Mogelijk IJzertijd en Romeinse aanwezigheid.

1. Inleiding

Tussen 24 en 28 februari 2011 werd te Kortrijk een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Het totale projectgebied was 3,2ha groot.

In dit verslag zullen in een aantal hoofdstukken het verloop en de resultaten van het onderzoek toegelicht worden. Vooreerst komen de aanleiding en het doel van dit onderzoek aan bod, gevolgd door een geografische en bodemkundige situering. Het project wordt geplaatst binnen de ruimere archeologische context, waarna het tijds kader van dit onderzoek wordt geschetst. Een volgend hoofdstuk licht de gevolgde methodologie toe, waarna de resultaten van het onderzoek worden voorgesteld. Tot slot volgen de conclusie en de daaraan gekoppelde aanbevelingen. In bijlage op CD-Rom bevinden zich de digitale opmetings- en bewerkte grondplannen, een selectie uit het digitaal archief en een aantal lijsten.

2. Aanleiding en doel van het onderzoek

Het SOK plant de aanleg van een woonverkaveling op de betrokken percelen. Gezien deze werken gepaard gaan met bodemverstoringende activiteiten werd door het Agentschap Ruimte en Erfgoed een archeologisch vooronderzoek uitgeschreven om het archeologisch potentieel van het gebied in te schatten.

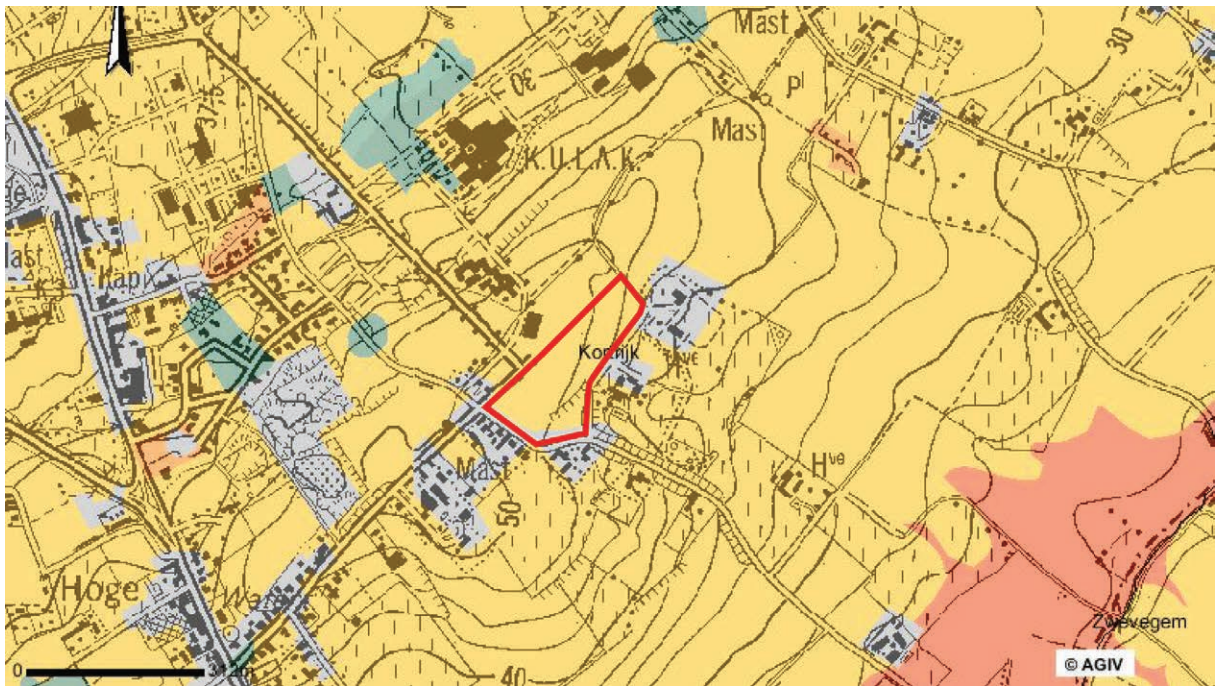
3. Geografische en bodemkundige situering

Het projectgebied ligt ten zuiden van het centrum van Kortrijk, in het stadsdeel Hoog Kortrijk. In het noordwesten wordt het perceel begrensd door de Ambassadeur Baertlaan en de Schaapsdreef, in het zuiden en oosten door de Sint-Denijseweg. Fysisch-geografisch behoort Kortrijk tot het zandleemgebied. Het terrein staat gekarteerd als Lda of een matig natte zandleembodem met textuur B horizont. Daaronder bevindt zich op geringe diepte een substraat van tertiaire klei, type KoAa, of donkergrijze tot blauwe klei, Formatie van Kortrijk, Lid van Aalbeke (<http://geovlaanderen.agiv.be>, <http://dov.vlaanderen.be>).

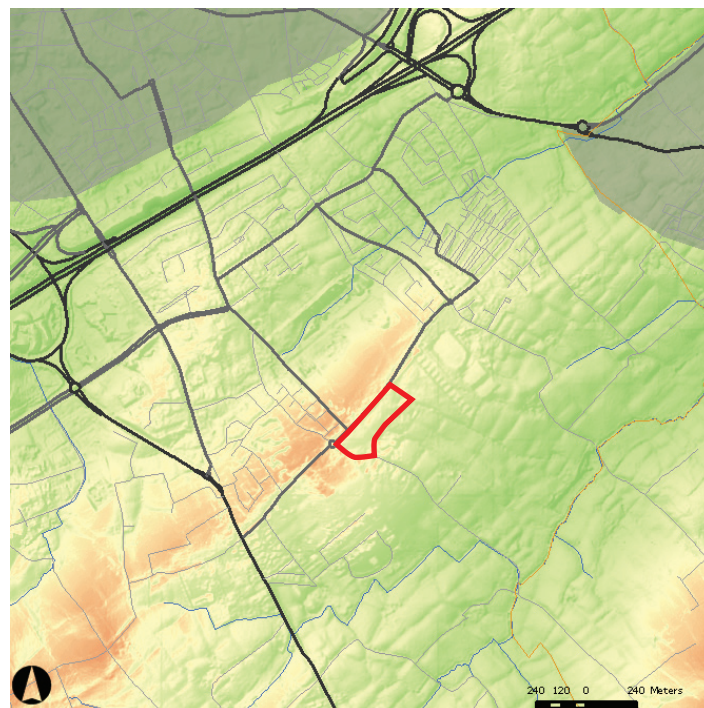
Het terrein bevindt zich op de oostflank van een opduiking. Het hoogste punt van de top ligt rond 50m TAW, De waarden op het terrein schommelen tussen 48 en 42m TAW.

Figuur 1: Situering van het projectgebied op orthofoto (bron: www.agiv.be)

Figuur 2: Lokalisatie van het projectgebied op bodemkaart (bron: www.agiv.be)

Figuur 3: Lokalisatie van het projectgebied op hoogtemodel (bron: www.giswest.be)

4. Archeologische voorkennis

Op de percelen in kwestie werd in 2010 door de vereniging Archeologie Zuid-West-Vlaanderen vzw een prospectie uitgevoerd. Naast een aantal objecten uit vuursteen (21 afslagen, twee schrabbers, twee kernen, een geretoucheerd fragment en vier klingen) die mogelijk in het neolithicum dateren, werd ook een fragment van een scherp daterend in de ijzertijd genoteerd. Het merendeel van het aangetroffen materiaal, 685 scherven, situeert zich vanaf de late middeleeuwen en aan het eind van de 17de en het begin van de 18de eeuw. Doel van deze prospectie was het lokaliseren van een bastion van een in 1695 door het Franse leger opgeworpen veldversterking. Deze versterkingen bestonden uit een aarden wal met gracht, pijlschansen en bastions (mededeling Despriet P.).

Direct ten oosten van het projectgebied bevindt zich de walgrachtsite Goed te Bouvekerke. Deze hoeve kent zijn oudste vermelding in 1365. Ook de Centraal Archeologische Inventaris (<http://www.cai.be>) levert informatie op over de directe omgeving van de site. Het terrein ten zuidwesten, gelegen op de zuidflank van dezelfde opduiking, werd geprospecteerd in de jaren '60 (Locatie 76532). Er werden mesolithische en midden-neolithische artefacten aangetroffen, waaronder stukken gepolijste bijl, schrabbers, klingen en microlieten. Ten westen van het projectgebied, langs de Sint-Denijseweg werden tijdens wegenwerken sporen uit de ijzertijd aangetroffen, waaronder een viertal afvalkuilen, en negen brandrestengraven uit de Romeinse periode (Locatie 76404 en 75105).

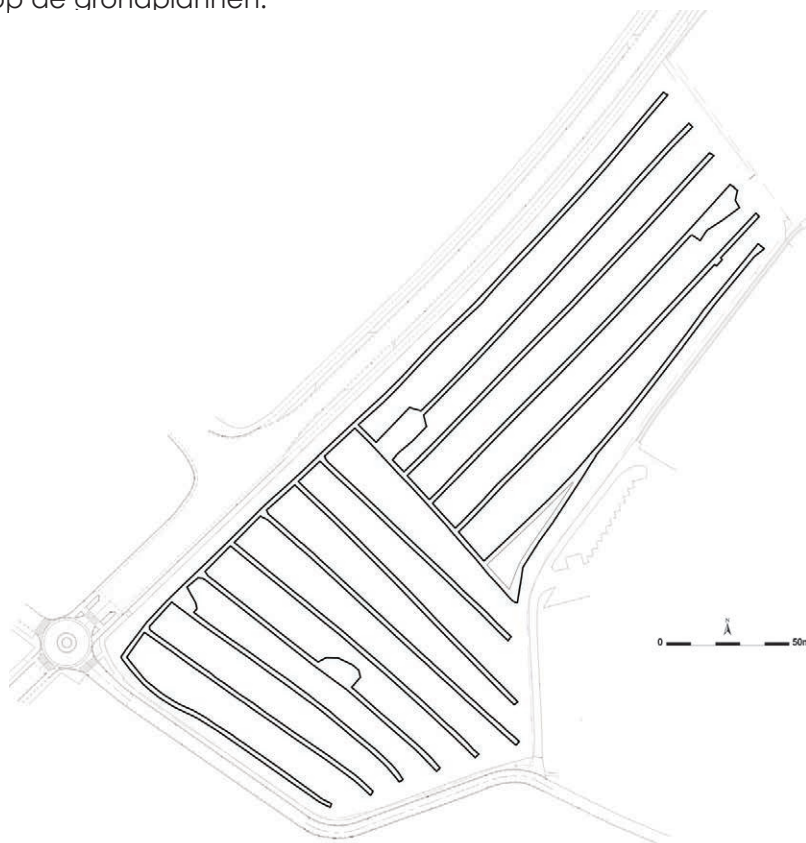
5. Tijds kader

Het vooronderzoek vond plaats tussen 24 en 28 januari 2011 en werd uitgevoerd door Liesbeth Messiaen, An Verbruggen en Carolien Van Hecke. Vanaf dinsdag 1 februari werden de sleuven gedicht. Aansluitend op het terreinwerk werd de rapportage uitgevoerd door Liesbeth Messiaen en An Verbruggen vanaf 31 januari.

6. Methodologie

Het proefsleuvenonderzoek gebeurde, zoals voorgeschreven, aan de hand van parallelle, continue sleuven met een tussenafstand van gemiddeld 15m as op as. Wegens de sterke hoogteverschillen (tussen het hoogste en het laagste punt ligt 6m) werd de richting van de sleuven bepaald door de helling van het terrein, en tegen de helling in aangelegd. Op vier plaatsen werd een kijkvenster aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de sporen. Doordat het veld tijdens de laatste oogst kapot gereden was en door het natte weer was het noodzakelijk de sleuven onderling te verbinden, omdat manoeuvreren over het terrein anders niet mogelijk was.

Alle sporen en vondsten werden genoteerd en op schaal 1/50 ingetekend. De sporen werden manueel opgeschaafd en gefotografeerd. De contouren en de dieptes van de sleuven werden door een landmeter ingemeten. De sporen werden doorlopend genummerd. In elke sleuf werden een aantal bodemkundige profielen gemaakt en geregistreerd op foto en ingetekend op de grondplannen.

Figuur 4: Overzicht van alle sleuven

7. Resultaten

7.1. Bodemkundig

De bodem van het terrein is een zandleembodem, met daaronder een substraat van tertiaire klei. De diepte van afgraving varieerde tussen 50 en 100cm. De dikte van de ploeglaag varieerde van ca. 20 tot 50cm. Hieronder was een B-Horizont zichtbaar en daaronder de moederbodem. Het niveau van de tertiaire klei begon vanaf 0,80 à 1m en dieper onder het maaiveld. Centraal in het terrein (vooral in sleuven VI, VII, VIII en IX en in de westelijke uiteindes van sleuven XI, XII en XIII) werd de tertiaire klei op geringere diepte aangesneden, mogelijk is hier een deel van de moederbodem verdwenen.

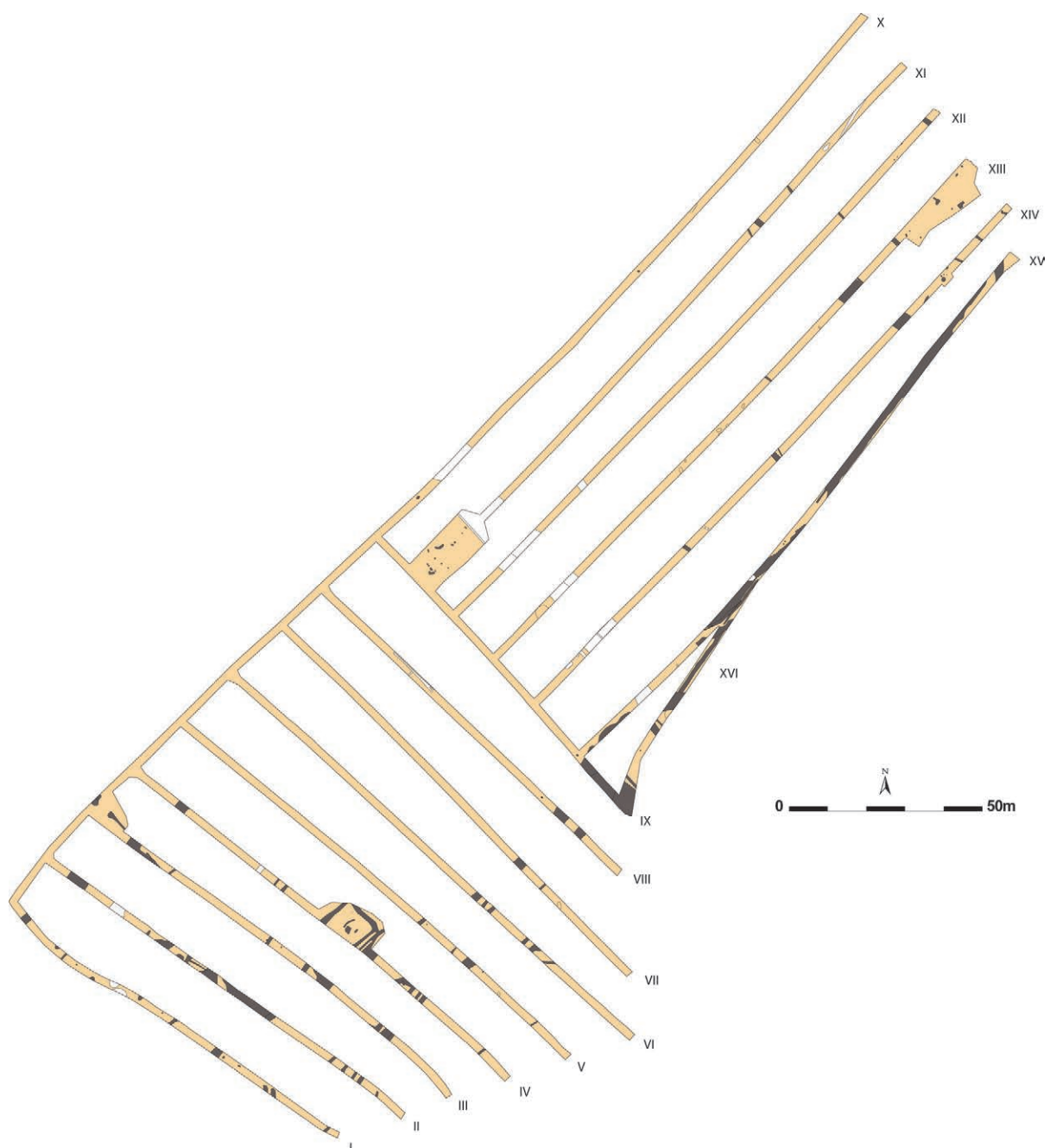

Figuur 5, 6, 7 en 8: Enkele bodemprofielen, linksboven is de tertiaire klei zichtbaar

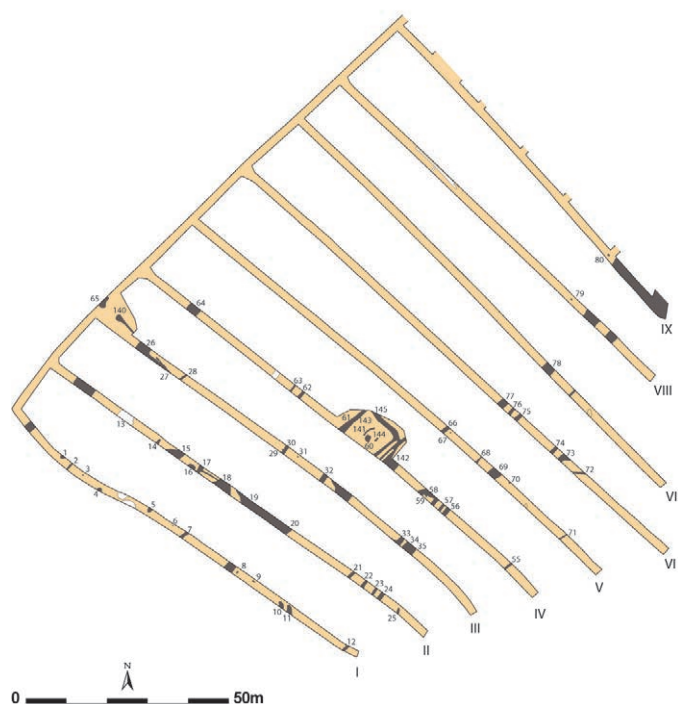
7.2. Archeologisch

In totaal werden 16 sleuven en drie kijkvensters aangelegd, goed voor een afgegraven oppervlakte van 5422m². Dit betekent dat het 3,2ha grote terrein met een dekkingsgraad van 16% werd onderzocht. In totaal werden 134 archeologische sporen aangetroffen. Vooral in het noordoostelijke deel van het terrein werden ook een aantal natuurlijke sporen aangesneden, die waarschijnlijk als windvallen geïnterpreteerd mogen worden. Er werden weinig recente verstoringen geattesteerd.

De clustering van de archeologisch relevante sporen is matig dens tot dens in het noordoosten, zuidoosten en zuidwesten van het terrein. In de centrale zone is de densiteit lager. Mogelijk is er een verband met het tertiaire kleisubstraat dat daar plaatselijk leek te dagzomen.

Figuur 9: Overzicht alle sporen in donkergrijs, recente sporen in wit

Figuur 10: Detail van de zuidwestelijke helft van het projectgebied

Een eerste zone met archeologische sporen ligt in het zuidwestelijke gedeelte van het projectgebied.

Tussen de noordwestelijke uiteindes van sleuven III en IV werd een deel van een mogelijke kuil (III-65) aangesneden. Dit spoor met donkere vulling bevatte acht wandfragmenten, waarvan één grijs gedraaid is en de overige handgemaakt zijn met een chamotteverschraling. Hiermee kan dit spoor in de vroege middeleeuwen (5de tot 9de eeuw) gedateerd worden.

Over het zuidelijke deel van het terrein lopen meerdere grachten (I-12, II-21 tot 25, III-33 tot 35, IV-55 tot 58, V-66, 68, 69 en 71, VI-72 t.e.m. 77, VII-78), allen met een zuidwest-noordoostelijke oriëntatie. Deze grachten, waarvan geen enkele op basis van aardewerk gedateerd kon worden, zijn bleek en uitgelopen van vulling. Niet alleen grachten werden aangetroffen, ook paalsporen en kuilen (I-1, 3, 4, 5, 6, 8 en 9, II-16, III-29 en 31, IV-59, 60, en VI-67 en 70), eveneens niet te dateren op basis van aardewerk en met een gelijkaardige vulling. De aflijning en vulling doen voor deze sporen wel een oudere datering vermoeden.

In sleuf IV werd een kuil (IV-60) aangesneden. Deze had een donkerbruine vulling, het aardewerk dat eruit gerecupereerd werd bestaat uit twee handgemaakte scherven en één gedraaid randje waarvan de vorm een Romeinse datering vooropstelt. Rond dit spoor werd een kijkvenster aangelegd (met afmetingen van 9 x 17m), dat naast twee paalsporen (IV-143 en 144) vooral grachten aan het licht bracht. IV-141, een licht gebogen fragment van een gracht, kon nog 3,5m gevolgd worden. Zijn vulling bevatte vijf scherven. Dit zijn vier wandfragmenten van grijs gedraaid aardewerk en één scherv rood gebakken aardewerk. Het ensemble dateert in de volle middeleeuwen. Gracht IV-61 bevatte 16 scherven, waaronder een wand- en een randfragment, respectievelijk van een grijze en rode pan, een bodemscherv met ingedrukte standvin van een kruik of pan, en een wandscherv in wat mogelijk hoogversierd aardewerk is. Dit ensemble dateert waarschijnlijk in de 13de tot vroege 14de eeuw. Deze gracht lijkt een hoek te maken met grachten IV-145 en 142. Gracht IV-142, die uit drie parallelle tracés kan bestaan, kon aan de hand van een klein randfragment van mogelijk een diepe pan, kogelpot of voorraadpot, drie wandfragmentjes in gedraaid grijs aardewerk en één oxiderend gebakken scherv in de volle tot begin late middeleeuwen gedateerd worden. Gracht IV-142 lijkt zowel in zuidwestelijke als noordoostelijke richting door te lopen in de andere sleuven (V-66, VI-77, VII-78).

Figuur 11: Spoor III-65

Figuur 12: Chamotteverschaald aardewerk uit spoor III-65

Figuur 13: Grachten VI-75, 76 en 77.

Figuur 14: Paalsporen I-8 en 9

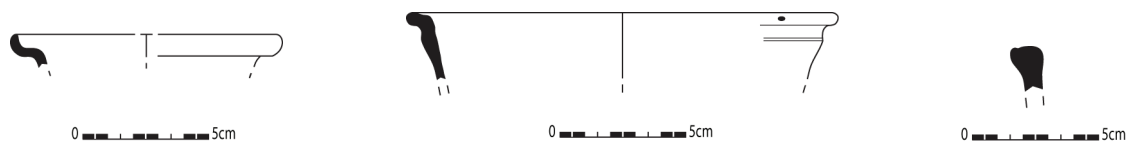
Figuur 15: Spoor IV-60

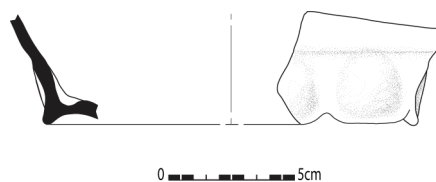
Figuur 16: Overzicht op uitbreiding sleuf IV

Figuur 17, 18 en 19: Randfragmenten uit spoor IV-61 (links), IV-61 (midden) en IV-142 (rechts)

Gracht III-140 is noordwest-zuidoost georiënteerd, haaks op de andere grachten. Dit spoor loopt mogelijk nog door als III-27. In de vulling ervan werd een bodem- en een wandfragment van een kan of kruik met standvinnen en een ingedrukte horizontale band erboven, en een bodemscherf van een kan, te dateren in de 13de-14de eeuw, aangetroffen.

Figuur 20: Bodemfragment uit spoor III-140

In sleuf II werd een zone met grachten en sporen daterend in de middeleeuwen of later aangesneden. Spoor II-14 is mogelijk het uiteinde van een gracht of een kuil. De vier grijze wandfragmenten eruit afkomstig dateren in de volle of late middeleeuwen. Gracht II-15 kon in de late middeleeuwen gedateerd worden, op basis van de vondst van een bodem van een drinkbeker uit steengoed. Gracht II-17 kan eveneens in de 15de-16de eeuw geplaatst worden. Er werden zes scherven gevonden, waaronder een geel(groen) geglazuurd wandfragment met aanzet van een oor. Deze gracht hoort bij de restanten van een bakstenen muurtje, met op het uiteinde een intacte pot (deze pot werd *in situ* gelaten). Gracht II-18 kan op basis van een wandscherf in hard gebakken grijs aardewerk in de volle of late middeleeuwen geplaatst worden. Het vondstensemble van brede gracht II-19 situeert zich mogelijk ook in de 15-16de eeuw, met een wandfragment met de aanzet van een handvat of oor en een rood geglazuurd binnenkant, en een stuk van een oor met geelbruine glazuur. Al deze sporen hebben een donkere bruine vulling.

Een brede gracht in het noordwesten, die over vier sleuven doorloopt (als IV-64, III-26) kan ook in de 15-16de eeuw geplaatst worden, wegens de aanwezigheid van een rood en geel geglazuurd wandfragment (buik) met de aanzet van een oor.

Figuur 21: Restanten van bakstenen muurtje met intacte pot

Ook in de noordoostelijke helft van het terrein werden sporen aangetroffen. Zo liepen in sleuven XV en XVI meerdere grachtfragmenten. Gracht XVI-127 heeft een zuidwest-noordoost georiënteerd verloop en een bleke uitgeloopte vulling gelijkaardig aan de hierboven besproken grachtfragmenten. Deze gracht bevatte wel enkele aardewerkfragmenten: elf scherven in prehistorische techniek en twee natuursteenfragmenten. Op basis van het baksel is een datering in de vroege middeleeuwen onwaarschijnlijk, en wellicht is het aardewerk ouder. Dit spoor kon 20m lang in de sleuf gevolgd worden, waarna het oversneden wordt door grachten XV-130, 131, 132 en 133. Deze sporen hebben een donkerbruine vulling, wat een jongere datering doet vermoeden. Dit wordt bevestigd door de vondst van een geglazuurd wandfragment in gracht XV-132 dat als middeleeuws of jonger kan bestempeld worden. In deze zone kan ook spoor XV-122, een grote donkerbruine vlek, op basis van een grijs wandfragment in de middeleeuwen geplaatst worden. In deze sleuven werden daarnaast nog een aantal paalsporen (XV-135 tot 137, 80, XVI-123) en enkele haakse, noordwest-zuidoost georiënteerde, grachtfragmenten blootgelegd (XVI-124, 125, 126).

Figuur 22: Detail van de noordoostelijke helft van het projectgebied

Figuur 23: Paalsporen XV-135 tot 136 en gracht XV-131

Figuur 24: Spoor XV-122

Figuur 25: Gracht XIV-127

Verderop in sleuf XV bevond zich over een lengte van 65m een spoor dat mogelijk de restant is van een brede gracht (XV-138). Ook dit spoor is noordoost-zuidwest georiënteerd. Het materiaal gerecupereerd aan de oppervlakte ervan omvat een brok van een wrijf- of maalsteen, een mogelijk fragment van een weefgewicht, een bodemscherf van een kogelpot, en nog zes wandjes in prehistorische techniek. De bodem van de kogelpot kan dateren van de 10de tot de 13de eeuw. Het handgemaakt aardewerk lijkt echter op basis van het baksel niet middeleeuws, maar ouder te zijn. Gracht XV-139 heeft een oriëntering die er haaks op staat. Het aardewerk in prehistorische techniek uit deze gracht kon niet preciezer gedateerd worden. Misschien loopt het spoor nog verder in noordwestelijke richting als XIV-120 en 119, XIII-100, XII-91 en XI-90. In deze zone- het noordoostelijke uiteinde van sleuven XI, XII, XII, XIV en XV- werden naast grachtfragmenten ook paal- en kuilsporen geattesteerd (XII-92 tot 94; XIII-101 tot 108, XIV-113 tot 117, mogelijk ook X-82 en grachten XI-88 tot 90, XII-91 en 95, XIII-96, 98 tot 100 en XIV-109 tot 112, 119 tot 121, allen met noordwest-zuidoost verloop). Paalspoor XIV-117 bevatte een handgemaakt wandfragment met verticale ingedrukte lijnen dat waarschijnlijk aan de ijzertijd (750 tot 50 v.chr.) moet toegewezen worden. Aardewerk in prehistorische techniek uit paalsporen XIII-102 (twee wandfragmenten, mogelijk geglad) en XIV-113 (zeven scherven) en uit gracht XIV-112 (drie wandfragmenten) leverde geen precieze datering op.

Figuur 26: Gracht XV-138 en XV-139 op de achtergrond

Figuur 27: Overzicht uitbreiding sleuf XIII

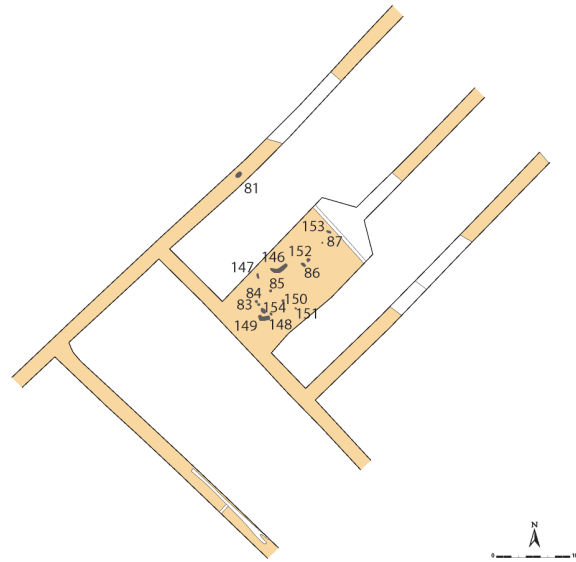

Figuur 28: Spoor XIV-113

Figuur 29: Scherf met ingedrukte versiering uit spoor XIV-117

Centraal op het terrein kwam bij het aanleggen van sleuf XI een aantal paalsporen aan het licht, zodat op die plaats een kijkvenster werd aangelegd (24 x 10m). Dit leverde 15 paal- en kuilsporen op (XI-83 tot 87, 147 tot 154, X-81). Mogelijk vormen sporen XI-83, 85, 149 en 150 samen een structuur, een vierpalige spieker van 2 x 2m. Er kan echter niet uitgesloten worden dat aan een groter verband gedacht moet worden. Uit deze sporen kon geen dateerbaar aardewerk gerecupereerd worden, wel leverden XI-86 en 146 elk één wandfragment in prehistorische techniek op.

Figuur 30: Detail sleuf XI en omgeving

Figuur 31: Overzicht uitbreiding sleuf XI, met in rode stippellijn mogelijke structuur

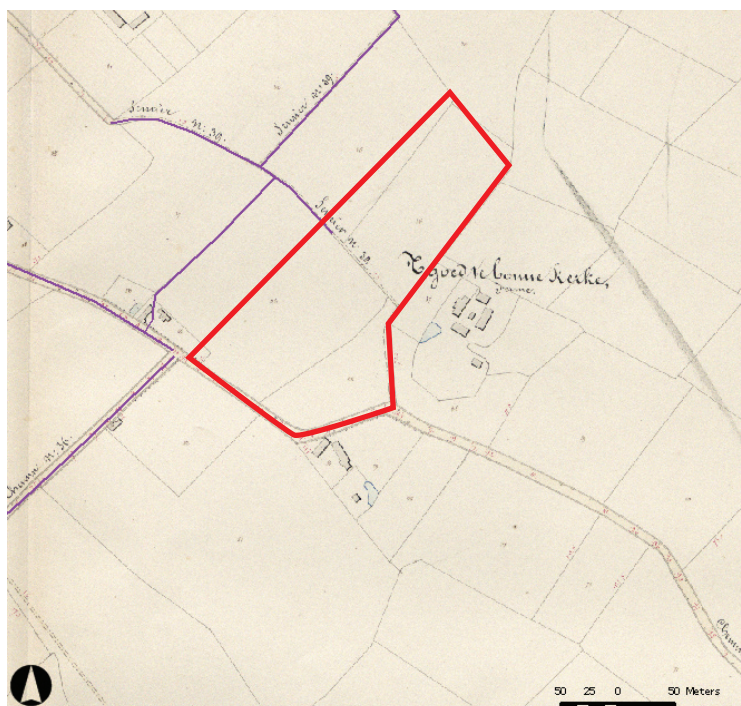

Tenslotte loopt er centraal over het terrein een noordwest-zuidoost georiënteerd breed spoor dat hoogstwaarschijnlijk terug gaat op een oude weg (www.giswest.be). Deze was voor de aanvang van het onderzoek nog duidelijk zichtbaar op de akker als een diepe depressie. De weg loopt recht naar het Goed te Bouvekerke, en zal er dan ook meer dan waarschijnlijk mee in verband staan. Deze walgrachtsite met een duidelijke opper- en neerhofstructuur kent zijn oudste vermelding in 1365.

Figuur 32: Zicht op de weg in sleuf XII

Figuur 33: Uittreksel atlas der buurtwegen, met het "Goed te Bouvekerke", in het rood het projectgebied en in het paars de buurtwegen (bron: www.giswest.be)

Samenvattend werden sporen uit verschillende periodes aangetroffen. Waarschijnlijk zijn op dit terrein resten aanwezig van meerasige rurale bewoning. Er is duidelijk sprake van middeleeuwse occupatie, gaande van de vroege tot de late middeleeuwen. Mogelijk houdt minstens een deel van deze sporen verband met de vlakbijgelegen walgrachtsite Goed te Bouvekerke. Vermoedelijk zijn ook oudere sporen aanwezig, waarbij vooral gedacht wordt aan de sporen met een bleke uitgeloogde vulling. Bovendien werd de aanwezigheid van één spoor met Romeins aardewerk, één met ijzertijdaardewerk, en meerdere sporen met aardewerk in prehistorische techniek vastgesteld.

Opvallend zijn de vele grachten met een noordoost-zuidwest oriëntering, en enkele grachten haaks erop. Het gaat wellicht om verschillende grachtssystemen. Ook wat deze sporen betreft lijkt er sprake te zijn van meerasigheid.

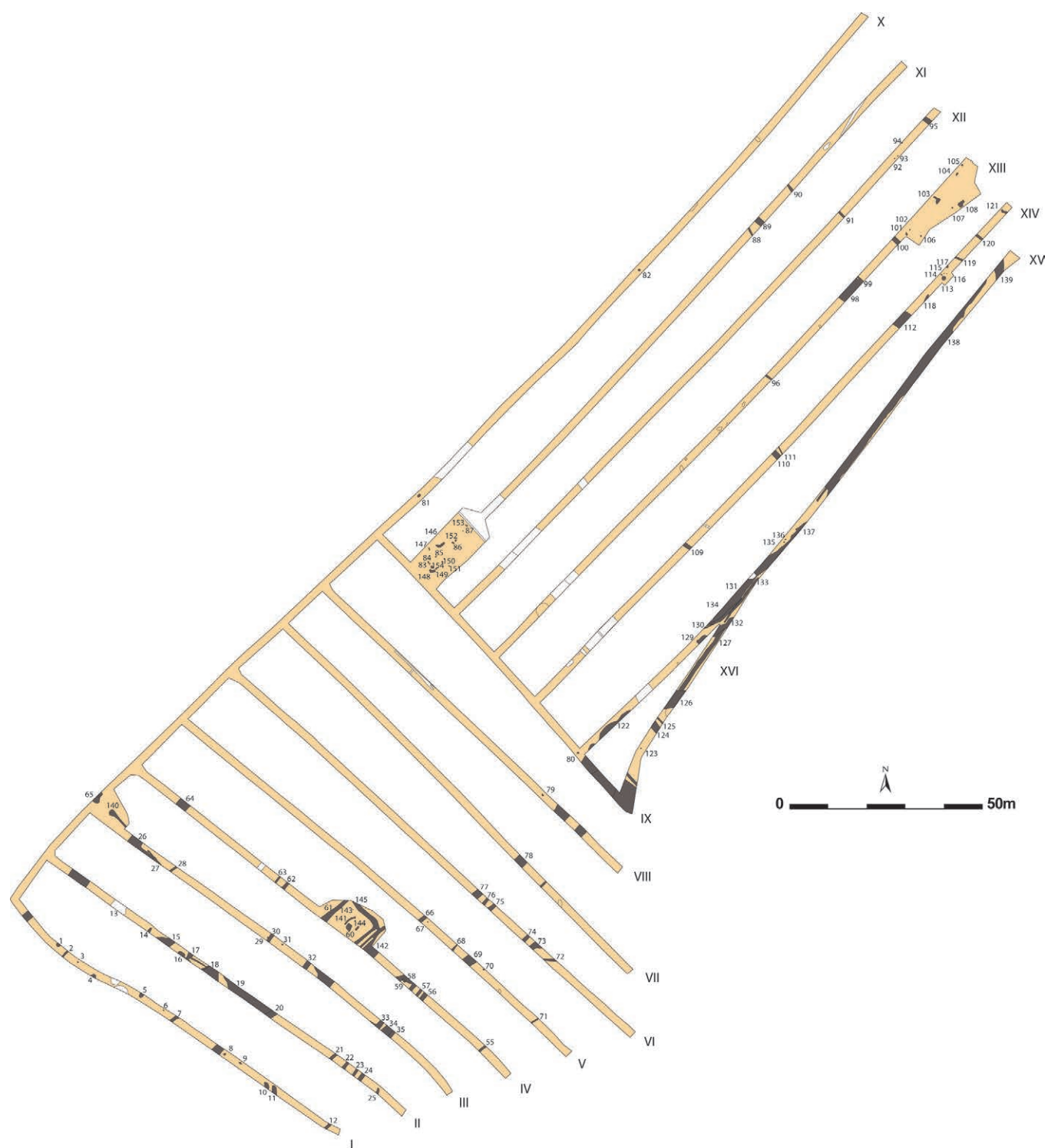
8. Conclusies en aanbevelingen

Tijdens het archeologisch vooronderzoek te Kortrijk tussen 24 en 28 januari 2001 werden met zekerheid archeologische indicaties aangetroffen. Naast duidelijke sporen van vol en laatmiddeleeuwse bewoning werden bij dit onderzoek ook aanwijzingen van oudere occupatiefases gevonden. Er zijn indicaties voor de aanwezigheid van sporen uit de ijzertijd, de Romeinse en de vroegmiddeleeuwse periode.

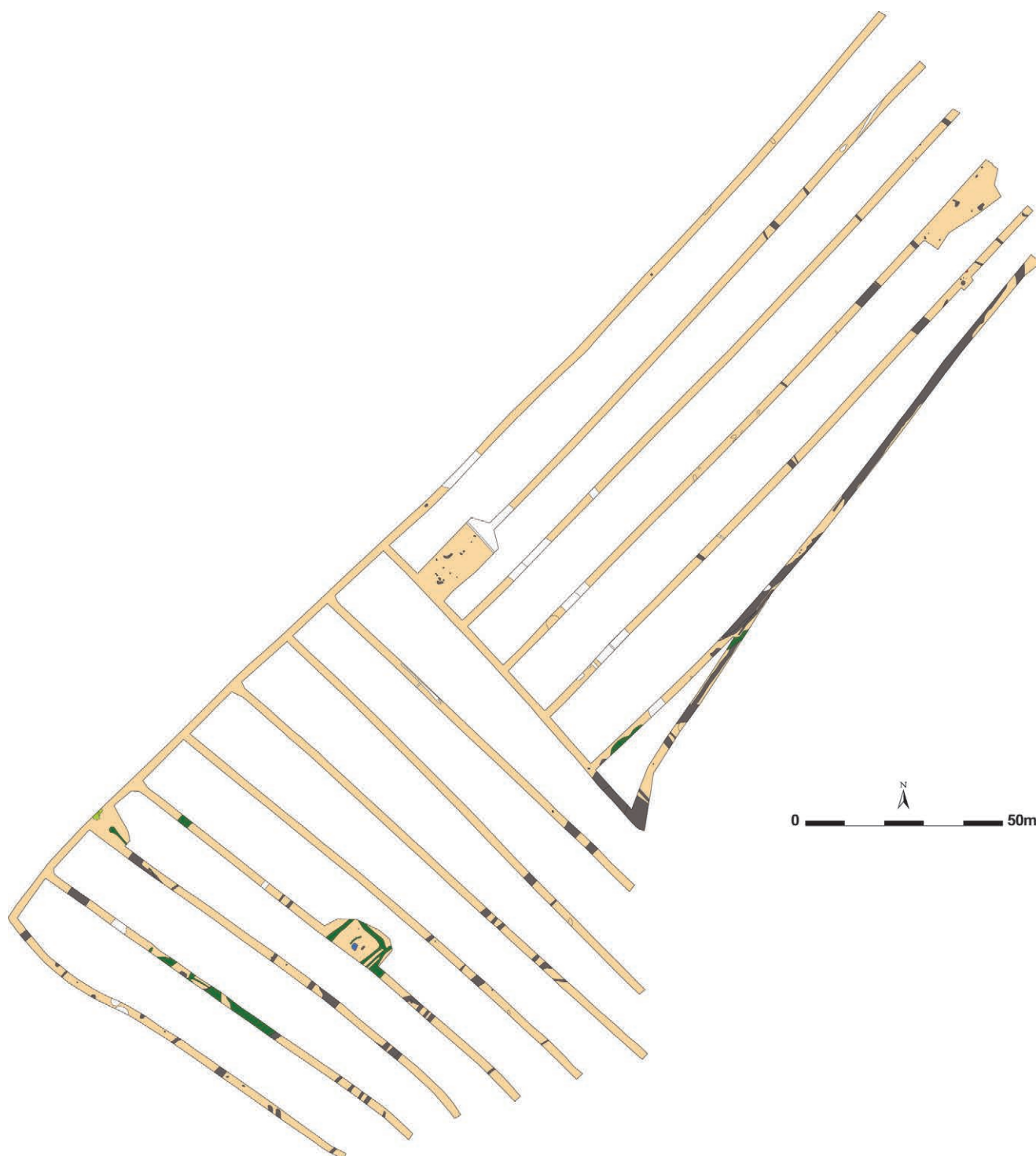
Een vervolgonderzoek lijkt sterk aan te bevelen. De aanwezigheid van vroegmiddeleeuwse bewoning is hierbij van groot belang. Het is een periode die in de regio nagenoeg onbekend is, zowel wat betreft de nederzettingssporen en –structuren als het aardewerk. Maar ook de andere sporen duiden op het groot archeologisch potentieel van dit terrein. De aanwezigheid van een complex, en mogelijk meerfasig, grachtensysteem verdient verder onderzoek. Gezien de dominerende oriëntatie van de grachten identiek was aan die van de meeste sleuven is het niet onwaarschijnlijk dat een deel van het uitgebreider grachtensysteem met dit vooronderzoek tussen de sleuven viel, en met andere woorden niet werd aangesneden. Daarnaast is het goed mogelijk dat op dit terrein nog de sporen van ijzertijd- en/of Romeinse occupatie terug te vinden zijn. Het aangetroffen aardewerk wijst in elk geval in die richting.

De resultaten van het vooronderzoek, gekoppeld aan de archeologische voorkennis en de ligging van het terrein strekken tot een aanbeveling tot vlakdekkend archeologisch onderzoek van het gehele projectgebied. De resultaten van een dergelijk verdergezet onderzoek zullen een bijdrage leveren aan de archeologische kennis van de regio en van archeologisch matig tot slecht gekende periodes zoals de ijzertijd en de vroege middeleeuwen.

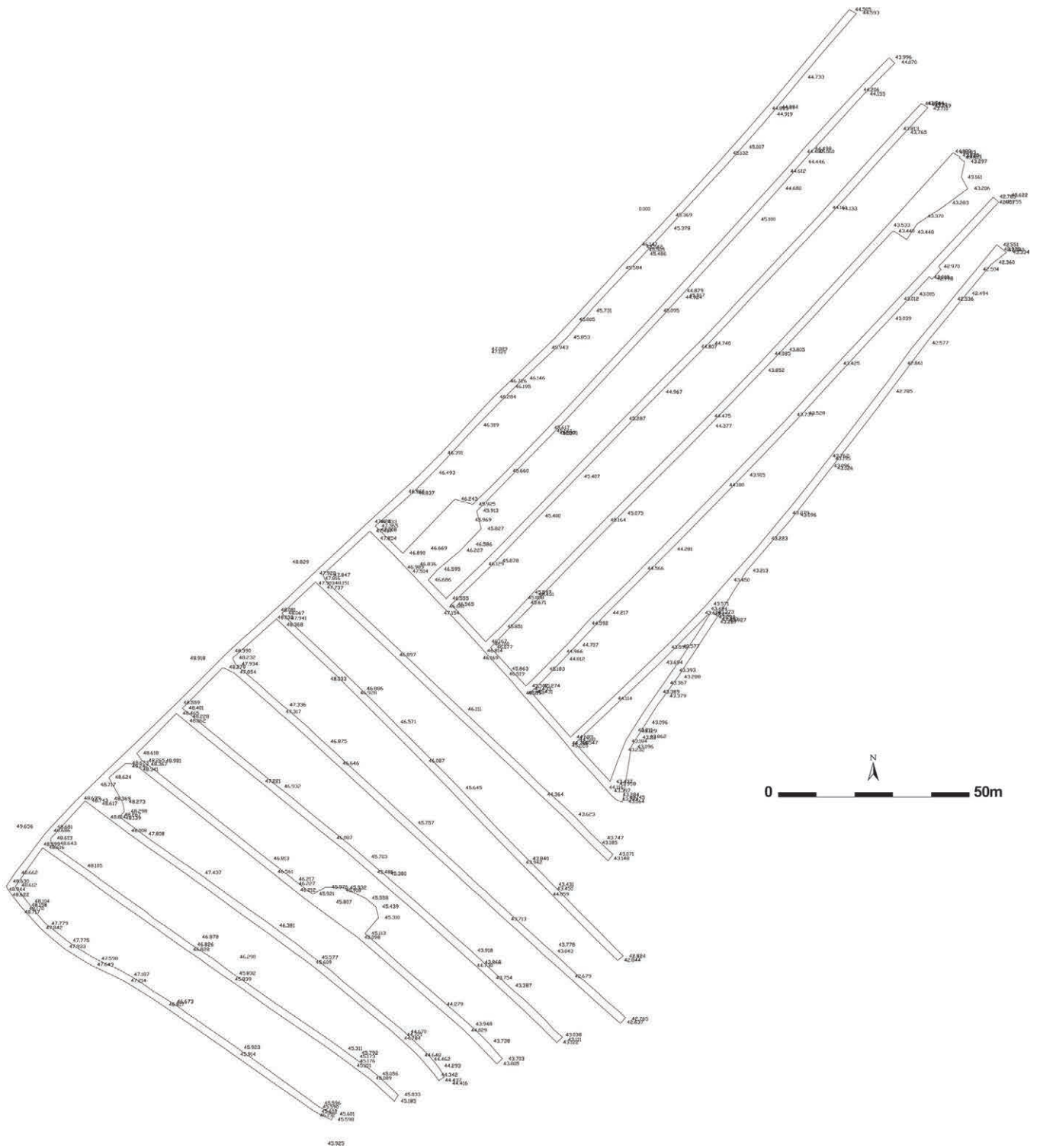
BIJLAGE 1: GRONDPLAN MET ALLE SPOREN EN SPOORNUMMERS

BIJLAGE 2: GRONDPLAN MET ALLE SPOREN: IN HET DONKERGRIJS DE ONGEDATEERDE SPOREN, IN ROOD IJZERTIJD, BLAUW ROMEINS, LICHTGROEN VROEG MIDDELEEUWS EN IN DONKERGROEN MIDDELEEUWSE SPOREN

BIJLAGE 3: GRONDPLAN MET ALLE SLEUVEN EN HOOGTEMETINGEN (IN TAW)

BIJLAGE 4: INVENTARIS SLEUVEN

Sleufnr.	Datum	Lengte (m)	Kijkvenster	Sporen	Profielen
1	24/01/2011	103	*	Sp 1 tem 12	2
2	24/01/2011	114	*	Sp 13 tem 25	2
3	24/01/2011	120	ja	Sp 26 tem 35, Sp 65, Sp 140	1
4	24/01/2011	126	ja	Sp 55 tem 64, Sp 141 tem 145	1
5	24/01/2011	132	*	Sp 66 tem 71	2
6	24/01/2011	140	*	Sp 72 tem 77	1
7	25/01/2011	127	*	Sp 78	2
8	25/01/2011	107	*	Sp 79	1
9	25/01/2011	97	*	Sp 80	1
10	25/01/2011	183	*	Sp 81 - 82	2
11	25/01/2011	183	ja	Sp 83 tem 90, Sp 146 tem 154	1
12	26/01/2011	180	*	Sp 81 tem 95	2
13	26/01/2011	177	ja	Sp 96 tem 108	1
14	26/01/2011	177	*	Sp 109 tem 121	2
15	27/01/2011	171	*	Sp 122, Sp 129 tem 131, Sp 133 tem 139	1
16	27/01/2011	54	*	Sp 123 tem 128, Sp 132	1

BIJLAGE 5: INVENTARIS SPOREN

Spoornr.	Sleufnr.	L - Diam (cm)	B (cm)	Type spoor
1	1	100,46	59,96	kuil
2	1	201,5	45,66	greppel
3	1	36,52	26,42	paalspoor
4	1	86,14	125,28	kuil
5	1	111,94	104,74	kuil/uiteinde greppel?
6	1	41,42	22,62	paalspoor
7	1	204,16	95,96	greppel
8	1	69,92	58,38	paalspoor
9	1	80,06	40,12	paalspoor
10	1	139,36	131,12	kuil/uiteinde greppel?
11	1	210,5	142,38	kuil/uiteinde greppel?
12	1	190,64	77,24	greppel
13	2	205,56	415,34	gracht
14	2	140,88	69,18	uiteinde greppel?
15	2	200,56	346,72	gracht
16	2	89,62	200,28	kuil
17	2	198,76	127,54	greppel met aftakking
18	2	217,9	427,74	gracht
19	2	235,08	26,66	greppel
19B	2	221,56	1306,36	gracht
20	2	222,06	178,08	greppel
21	2	212,98	81,72	greppel
22	2	205,52	97,42	greppel
23	2	207,78	72,4	greppel
24	2	200,38	108,68	greppel
25	2	145,6	65,62	uiteinde greppel
26	3	203,22	352,1	gracht met aftakking
27	3	415,56	61,96	uiteinde greppel?
28	3	203,22	58,72	greppel
29	3	48,66	37,08	paalspor
30	3	221,24	86,86	greppel
31	3	39,16	27,6	paalspoor
32	3	207,16	129,48	greppel
33	3	205,84	134,92	greppel met aftakking
34	3	211,24	216,28	gracht
35	3	205,3	85,12	greppel
55	4	221,56	57,42	greppel
56	4	201,44	111,58	greppel
57	4	201,68	74,4	greppel
58	4	221,44	444,72	greppel
59	4	115	42,7	paalspoor
60	4	152,08	141,38	kuil
61	4	780,04	171,84	greppel

61	4	780,04	171,84	greppel
62	4	201,28	92,96	greppel
63	4	198,08	50,44	greppel
64	4	202,2	315,44	greppel
65	3	157,16	310,2	kuil
66	5	208,54	100,06	greppel
67	5	26,22	25,44	paalspoor
68	5	201,28	54	greppel
69	5	20,26	272,18	gracht
70	5	44,9	33,7	uiteinde greppel
71	5	214,84	36,36	greppel
72	6	318,2	55,7	greppel
73	6	205,5	162,16	greppel
74	6	195,82	97,8	greppel
75	6	197,46	112,28	greppel
76	6	195,1	81,54	greppel
77	6	207,78	194,72	greppel
78	7	201,12	289,64	greppel
79	8	57,86	34,24	paalspoor
80	9	58,74	40,22	paalspoor
81	10	93,76	66,12	paalspoor
82	10	58,4	53,7	paalspoor
83	11	36,22	37,52	paalspoor
84	11	43,24	32,44	paalspoor
85	11	37,42	33,62	paalspoor
86	11	68,5	36,62	paalspoor
87	11	21,88	23,34	paalspoor
88	11	220,9	47,66	greppel
89	11	211,4	154,02	greppel
90	11	206,46	61,12	greppel
91	12	202,08	49,92	greppel
92	12	29,12	21,62	paalspoor
93	12	34,18	16,96	paalspoor
94	12	26,66	43,88	paalspoor of uiteinde gre
95	12	197,82	136,2	greppel
96	13	196,16	46,56	greppel
98	13	220,14	690,4	gracht
99	13	200,61	39,94	greppel
100	13	204,58	107,26	greppel
101	13	73,66	34,28	paalspoor
102	13	21,96	19,7	paalspoor
103	13	140,42	186,58	kuil
104	13	77,66	37,42	paalspoor
105	13	41,42	47,58	paalspoor
106	13	26,82	23,66	paalspoor
107	13	36,92	27,94	paalspoor
108	13	177,34	114,42	kuil

108	13	177,34	114,42	kuil
109	14	209,94	106,6	greppel
110	14	196,02	142,54	greppel
111	14	206,8	29,2	greppel
112	14	204,5	468,1	gracht
113	14	108,68	94,54	paalspoor
114	14	41,32	26,46	paalspoor
115	14	27,88	16,64	paalspoor
116	14	14,22	17,38	paalspoor
117	14	44,98	66,12	paalspoor of uiteinde gre
118	14	164,08	52,62	uiteinde greppel
119	14	206,86	44,1	greppel
120	14	195,86	63,92	greppel
121	14	170,02	56,88	greppel
122	15	1066,1	147,36	amorfe depressie
123	16	25,26	17,64	paalspoor
124	16	215,2	199,14	greppel
125	16	202,12	42,66	greppel
126	16	266,08	93,88	greppel
127	16	1884,66	111,56	greppel
128	16	243,72	21,54	greppel
129	15	281,06	83,98	kuil
130	15	1183,34	80,44	greppel
131	15	3605,9	213,28	greppel
132	16	486,96	195,2	gracht
133	15	1439,4	73,48	greppel
134	15	729,34	99,84	greppel
135	15	41,06	26,82	paalspoor
136	15	18,38	13,4	paalspoor
137	15	25,42	20,02	paalspoor
138	15	6788,04	256,18	gracht
139	15	328,08	316,82	gracht
140	3	186,22	86,5	greppel
141	4	341,62	41,18	greppel
142	4	809,76	305,96	greppel
143	4	20	25	paalspoor
144	4	123,54	51,52	langwerpig paalspoor
145	4	805,54	68,5 tot 138,64	greppel
146	11	220,16	55,1	greppel
147	11	74,16	23,78	langwerpig paalspoor
148	11	150,02	56,5	kuil
149	11	40,46	28,32	paalspoor
150	11	40,4	29,98	paalspoor
151	11	28,46	22,84	paalspoor
152	11	50,74	37,88	paalspoor
153	11	66,26	30,54	paalspoor
154	11	83,26	54,26	paalspoor

BIJLAGE 6: INVENTARIS VONDSTEN

Spoornr.	Aantal	Beschrijving	Totale aantal	Opmerkingen
13	2	2 aaneensluitende fragmenten aardewerk, volledig profiel van een pan, oxiderend gebakken met grijze kern, binnenkant in rood (doorzichtig) loodglazuur, gedraaid	8	15-17e eeuw
	1	randfragment, overhangende rand (van een teil?), oxiderend gebakken met reducerende kern, gedraaid, rood (doorzichtig) geglaazuurd aan binnenkant tot net over de rand		
	1	wandfragment (bui), oxiderend gebakken met reducerende kern, handgemaakt?; versierd met 2 ingeduwde parallelle draairibbels		
	1	wandfragment v.e. bord, oxiderend gebakken, gedraaid, binnenkant met strooiglazuur van lood-kopervijzel (groene kleur)		
	1	randfragment met ooraanzet (v.e. grape? Schoteltje met greep? Pot? Steekom?), oxiderend gebakken, gedraaid, geglaazuurd langs buitenkant (geelbruine kleur)		
	1	vlak bodemfragment, oxiderend gebakken met reducerende kern, gedraaid, binnenkant dunne geel(bruine) glazuur		
	1	wandfragment, reducerend gebakken, gedraaid		
14	4	aaneensluitende wandfragmenten met lichte knik in, reducerend gebakken, handgemaakt of gedraaid niet duidelijk, grijszw, hard gebakken	4	volle of late me
15	1	volledige bodem met aanzet wand v.e. drinkbeker, steengoed, reducerend gebakken, gedraaid,	1	late ME
17	4	aaneensluitende wandfragmenten met aanzet hals, reducerend gebakken, gedraaid, 2 geprononceerde draairibbels in de hals	6	15e-16e eeuw
	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, verbrand aan binnenzijde, lichtjes aan buitenzijde		
	1	wandfragment met aanzet oor (v.e. pot? kan/kruik? grape?), oxiderend gebakken, gedraaid, geel(groene) glazuur aan binnen- en buitenkant, inkrassingen aan binnenzijde		
18	4	3 aaneensluitende en 1 bijhorend wandfragment (bui), vroeg rood, oxiderend met reducerend	9	volle of late me
	1	wandfragment, reducerend gebakken (bleke kern, donkergrijs oppervlak), handgemaakt?		
	2	wandfragment, reducerend gebakken, grijs		
	1	wandfragment, aanzet tot standv in reducerend gebakken, grijs		
	1	wandfragment, reducerend gebakken, gedraaid?, veel mica in de verschralling, grijszw, hard		
19	1	metaalfragment (ijzer), vierkante nagel nog herkenbaar in corrosie	4	15-16de eeuw?
	1	oorfragment (geen aanzet), oxiderend gebakken, handgevoerd, geelbruine glazuur		
	1	baksteenfragment?, reducerend en oxiderend gebakken (half-half), handgemaakt		
	1	wandfragment (knik) met aanzet handvat of oor (horizontaal), oxiderend gebakken, gedraaid, binnenkant rood geglaazuurd (lood)		
21	1	fragment natuursteen	1	
31	3	silexfragmenten (van geelbruine knol)	3	
55	4	silexfragmenten: 1 rode kern met cortex, 1 verbrande silex, 2 stukjes cortex?	5	
	1	onbekend fragment: Natuursteen?		
142	1	wandfragment (sterk afgeschuurd), oxiderend gedraaid, handgemaakt, veel verschralling (zand en onverschraalde kleikorels),	4	me
	3	wandfragmenten (waarvan 2 aaneensluitend), reducerend gebakken, handgemaakt, matige verschralling, gewoon grijs me, sterk verweerd, zandverschraald		
60	1	wandfragment, oxiderend, handgemaakt? Onzuivere klei	3	Romeins?
	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt? Grijs		
	1	randfragment met aanzet hals, reducerend gebakken, gedraaid? Onzuivere klei		
61	1	steen	16	13de tot vroege 14de eeuw
	1	wandfragment, oxiderend gebakken, waarschijnlijk hoogversierd zw, glazuur weg, met bleke s		
	1	wandfragment, licht oxiderend gebakken met lichtgrijze buitenkant, handgemaakt?, grove verschralling (zand)		
	1	wandfragment, licht oxiderend gebakken (bruin met lichtgrijze buitenkant), gedraaid?, veel mica		
	4	wandfragmenten, reducerend gebakken, gedraaid, fijne verschralling (witte zandsplikkels)		
	4	3 aaneensluitende wandfragmenten en 1 gelijkaardig fragment, reducerend gebakken bruin/grijs met donkergrijs oppervlak, gedraaid, matige verschralling		
	1	randfragment, reducerend gebakken, gedraaid, weinig verschralling, onbeduidend		
	2	aaneensluitende wandfragmenten, licht oxiderend gebakken (roodbruin met donkergrijs oppervlak), buitenkant verbrand, op binnenkant vingerafdrukken		
	1	bodemfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, ingedrukte standv in, van kruik of pan		
	1	wand- en randfragment, oxiderend gebakken met reducerende kern, verbrand aan buikzijde, nog spatje glazuur op rand, grijs en rode pan		

64	1	wandfragment (bui) met aanzet oor, (van kruik?kan?) oxiderend gebakken, gedraaid,, binnenkant in rode (doorzichtige) glazuur, buitenkant geen glazuur, oor met gele glazuur	1	15-16de eeuw?
65	1	wandfragment, reducerend gebakken, gedraaid, fijne verschralling (zand, mica), gewoon grijs	8	vroeg middeleeuwen
	5	samenhorende wandfragmenten, reducerend gebakken, handgemaakt, pure chamotteverschralling		
	2	aaneensluitende wandfragmenten, oxiderend en reducerend gebakken, handgemaakt, binnenkant verbrand?, pure chamotteverschralling		
86	1	wandfragment (of begin bodem?), oxiderend gebakken met reducerende kern, handgemaakt, grove verschralling	1	
88	1	fragment Doornikse kalksteen	1	
98	1	fragment Doornikse kalksteen	1	
102	2	samenhorende fragmenten, licht oxiderend gebakken (roodbruin met grijs oppervlak), handgemaakt, geglad langs buiten?	2	
112	1	wandfragment, oxiderend gebakken, handgemaakt, onbeduidend	3	
	2	aaneensluitende fragmenten, reducerend gebakken, handgemaakt		
113	7	samenhorende wandfragmenten, reducerend gebakken, handgemaakt, veel verschralling (organisch, chamotte, zand)	7	
117	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, verticale parallelle ingedrukte lijnen, veel organische verschralling	1	ijzertijd
122	1	wandfragment, reducerend gebakken (grijze kern met bruin oppervlak), handgemaakt?	1	me
127	1	fragment natuursteen, wrijfsteen of maalsteen	8	
	1			
	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, sterke verschralling (chamotte?), grof aardewerk: zeer compact baksel		
	2	losse wandfragmenten, reducerend gebakken, handgemaakt		
	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, veel matig grove verschralling		
132	3	heel lichte fragmenten: sterk verbrand aardewerk? Reducerend gebakken, handgemaakt, organische verschralling	2	me of later
	1	fragment Doornikse kalksteen		
138	1	wandfragment, oxiderend gebakken met grijze kern, gedraaid, buitenkant geglaazuurd (donkerbruin/geel), binnenkant nog een restje roodgeglaazuurd	10	10de tot 13de eeuw
	1	bodemfragment kogelpot, reducerend gebakken, handgemaakt, zandverschaald		
	1	fragment wrijfsteen/maalsteen		
	1	fragmenten weefgewicht, of huttenleem, oxiderend gebakken, handgevoerd		
	1	wandfragment, sterk oxiderend gebakken, handgevoerd		
	4	gelijkaardige wandfragmenten, reducerend gebakken, handgemaakt, grof aardewerk, veel organische verschralling		
	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, zwarte en organische verschralling, klei		
139	1	wandfragment, reducerend gebakken, handgemaakt, verbrand	1	
140	2	aaneensluitende bodemfragmenten en aanzet wand, reducerend gebakken, gedraaid, kan,	4	2de helft 12de tot 15de
	1	bodem en wandfragment van een kan of kruik, reducerend gebakken, gedraaid, 1 volledige en 2 halve standvinnen met erboven een ingedrukte horizontale band		
	1	hals en schouderfragment, reducerend gebakken, gedraaid, 3 geprononceerde parallelle draden		
141	4	(2 aaneensluitende) wandfragmenten, reducerend gebakken (gele bakking)	5	volle me
	1	wandfragment, oxiderend gebakken, verweerd of laat rood? Gelijkend baksel als 4 andere scherven		
142	1	wandfragment reducerend gebakken (bruine kern met donkergrijs oppervlak), gedraaid, kan vanalles zijn, grote diameter, pan (diepe pan dan), kogelpot, voorraadpot	1	volle me, tot begin late me
146	1	wandfragment, reducerend gebakken (donkere kern), handgemaakt, fijn tot grove verschralling	1	
losse v ondsten	1	silexfragment (donkergrijs) met cortex aan	2	
	1	verbrand stukje silex		

